

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ
ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ МАРКЕТИНГУ**

УДК 658.7:656.2

А.В. КУЗЬМЕНКО

Українська державна академія залізничного транспорту (м. Харків)

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ**

В статті визнано, що розвиток транспортно-логістичної інфраструктури може виступати одним із напрямків покращення діяльності залізничного транспорту країни. Вивчення внутрішнього та зовнішнього середовища Укрзалізниці дозволило встановити ряд факторів, що стримують покращення транспортно-логістичного обслуговування та обумовлюють низький рівень розвитку об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури залізниць. На основі цього розкрито концепцію розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту України шляхом визначення мети і завдань, принципів та заходів розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізниць.

Ключові слова: концепція, транспортно-логістична інфраструктура, залізничний транспорт, розвиток.

A.V. KUZMENKO

Ukrainian State Academy of Railway Transport, Kharkiv, Ukraine

CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF TRANSPORT LOGISTICS RAILWAY INFRASTRUCTURE UKRAINE

Abstract. The paper acknowledged that the development of transport and logistics infrastructure can act to improve one of the areas of railway transport of the country. Analysis of Railway Transport and defined the state of implementation of existing programs of the industry. This led to the conclusion of a significant backlog of real action of the planned measures. The study of the internal and external environment of rail transport allowed establishing a number of factors hindering the improvement of transport and logistics services and lead to poor development of transport and logistics infrastructure of railways. Based on this concept disclosed to the transport and logistics infrastructure of rail transport Ukraine, the main purpose of which is formulated as identify ways and means to ensure the qualitative improvement of the status and structure of the transport and logistics infrastructure of railways to improve the quality of customer service transportation services industry and competitiveness in the global market of transport logistics services. Determined idea Concept, objectives, principles and measures of transport and logistics infrastructure of railways.

Keywords: concept, transport and logistics infrastructure, railways, development.

Актуальність теми дослідження. Реалізація європейського вектору інтеграції створює передумови для залучення нашої держави до світових торгівельних процесів та інтенсифікації товаротранспортних потоків через України, а, відповідно, й реалізації транзитного потенціалу країни, покращення техніко-технологічних можливостей підприємств залізниць. Існування таких тенденцій визначає в якості основного напрямку покращення діяльності залізничного транспорту країни – підвищення рівня якості транспортно-логістичного обслуговування за рахунок розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізниць. Адже в умовах зростання обсягу транзитних вантажів та посилення конкуренції з боку інших видів транспорту, світовий досвід довів, що саме розвиток транспортно-логістичної інфраструктури є запорукою збереження конкурентних переваг та забезпечення стійкого розвитку залізничного транспорту. З огляду на стан та тенденції розвитку Укрзалізниці, та враховуючи світові стандарти якості транспортно-логістичного обслуговування, проблема розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізниць набуває важливого значення в науково-дослідному та практичному аспектах.

Аналіз останніх досліджень. Актуальність питання розвитку залізничного транспорту України та формування його транспортно-логістичної інфраструктури підтверджується величезною кількістю наукових розробок в цьому напрямку. Серед відомих науковців, праці яких присвячені проблемам розвитку залізничного транспорту, розбудові його транспортно-логістичної мережі та відродженню транзитного потенціалу галузі, можна виділити таких вчених, як Є.С. Альошинський, Т.В. Бутько, В.Л. Дикань, О.Г. Дейнека, М.В. Корінь, Д.В. Ломотько, С.П. Міщенко, Ю.Є. Пашенко, Л.О. Позднякова, І.В. Токмакова, Н.В. Якименко та інші [1–8]. Разом з тим, потребують подальшого вивчення питання розробки концептуальних основ розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту України.

Саме тому, **метою даної статті** є розробка концепції розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту України шляхом визначення мети і завдань, принципів та заходів розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізниць.

Вклад основного матеріалу дослідження. Залізничний транспорт виступає важливою ланкою транспортного комплексу України, яка здійснює перевезення 209,63 млрд т-км вантажів і 35,62 млрд пас-км, а також забезпечує надходження до державного бюджету України 10% податкових платежів [9].

Формулювання концептуальних основ розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту вимагає з'ясування та оцінки існуючого стану галузі, виявлення потенційних можливостей розвитку її транспортно-логістичної інфраструктури. З метою їх встановлення виконаємо аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища залізничного транспорту України, оцінивши показники

діяльності і стану галузі та виділивши проблеми і напрямки її подальшого розвитку.

Говорячи про стан справ в галузі в цілому, можна з впевненістю констатувати, що останнім часом залізничний транспорт України переживає некрайні часи. Володіючи величезними транспортним потужностями, обсяг вантажних перевезень залізниця зменшується з року в рік, а в останні роки темпи його падіння носять погрожуючий характер для стабільного функціонування галузі. Зокрема, за період в 5 років (табл. 1, 2) відбулося скорочення обсягів перевезення вантажів на 43 млн тонн та зменшення вантажообігу на 7 млрд т-км. Найбільше падіння обсягів вантажних перевезень, а, відповідно, й вантажообігу спостерігається в категорії транзит та внутрішні перевезення: у 2014 році розмір транзитних вантажів скоротився на 17 млн т у порівнянні з 2010 роком та склав 30 млн т, величина внутрішніх перевезень зменшилася на 55 млн т [10].

Таблиця 1

Перевезено вантажу, млн т [10]

Залізничний транспорт	2010	2011	2012	2013	2014
Усього, в тому числі	433	469	457	444	390
- транзит	47	51	42	34	30
- імпорт	30	32	35	35	36
- експорт	118	131	141	146	141
- внутрішні перевезення	238	255	240	229	183

Таблиця 2

Вантажообіг, млрд т-км [10]

Залізничний транспорт	2010	2011	2012	2013	2014
Усього, в тому числі	218	244	238	224	211
- транзит	46	51	42	34	31
- імпорт	14	17	19	18	19
- експорт	77	87	93	94	94
- внутрішні перевезення	80	89	84	79	67

Це обумовлено як складною економічною та політичною ситуацією в країні, що супроводжується падінням обсягів промислового виробництва і завмиранням економічної діяльності в державі, так і викликано високим рівнем ризику незбереження вантажу в результаті відсутності належного класу складської інфраструктури, невідповідності якості та масштабів обслуговування вантажопотоків, слабким технічним рівнем оснащення та розвитку об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури залізниць.

Негативним для залізничного транспорту України є й той факт, що вже 5 років галузь працює на вичерпаних свій термін експлуатації транспортних потужностях. Зокрема, станом на 1 січня 2014 року рівень зносу основних фондів Укрзалізниці складає 78%, а балансова вартість повністю амортизованих активів, які ще й досі використовуються в процесі перевезень, досягла 18 287 736 тис. грн [10]. Така ситуація обумовлена тим, що темпи старіння, зокрема, тягового рухомого складу, та інших груп основних фондів Укрзалізниці значно перевищують темпи придбання їх новітніх зразків, внаслідок щорічного недостатнього фінансування сфери відтворення матеріально-технічної бази залізниць.

Спроби покращити становище на залізничному транспорті України неодноразово здійснювалися на рівні керівників галузі та країни в цілому. Зокрема, наразі реалізуються Державна цільова програма реформування залізничного транспорту на період 2010–2019 років та Програма оновлення локомотивного парку залізниць України на 2012–2016 роки. Так, Державною цільовою програмою реформування залізничного транспорту визначено пріоритети розвитку галузі та завдання й заходи щодо їх досягнення, а саме [11]:

- удосконалення законодавства в сфері залізничного транспорту шляхом розроблення ряду проектів Законів України та нормативно-правових актів щодо удосконалення діяльності залізничного транспорту та державної підтримки галузі;
- розмежування функцій державного і господарського управління на залізничному транспорті за рахунок формування вертикально-інтегрованої системи господарського управління та утворення публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»;
- створення умов для залучення інвестицій шляхом визначення інвестиційного рейтингу Укрзалізниці, запровадження державної підтримки пасажирських перевезень та ліквідації їх перехресного субсидювання, компенсації збитків від перевезення пільгових категорій пасажирів і перевезень за регульованими державою тарифами;
- підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту на внутрішньому і зовнішньому ринку транспортних послуг за рахунок формування системи маркетингу залізничних послуг, утворення логістичного центру та розвитку мережі логістичних комплексів, підвищення ефективності корпоративного управління;
- розвиток конкуренції на ринку залізничних перевезень;
- підвищення рівня прозорості фінансово-господарської діяльності;

- підвищення рівня безпеки перевезень пасажирів та вантажів;
- підвищення рівня соціального захисту працівників галузі;
- автоматизація управлінських та виробничих процесів.

Проте реальний стан виконання визначених цією Програмою заходів дозволяє відзначити значне відставання від запланованих дій. Наразі фактично виконано завдання в частині організаційного забезпечення процесу реформування галузі, однак залишають нерезалізованими заходи, що спрямовані на вирішення найбільш проблем залізничного транспорту, а саме модернізацію матеріально-технічної бази залізниць, розвиток їх транспортно-логістичної інфраструктури. Адже, незважаючи на формування в складі Укрзалізниці ДП «Український Державний центр транспортного сервісу «Ліски» з головним терміналом в м. Києві та відкриття ряду філій на Південній (м. Харків), Донецькій (м. Луганськ, м. Донецьк), Придніпровській (м. Дніпропетровськ), Одеській (м. Одеса) залізницях і створення перевантажувального комплексу на Львівській залізниці в м. Чоп, наразі не спостерігається значного покращення рівня якості обслуговування та організації вантажних перевезень [12].

З проведеного аналізу внутрішнього середовища залізничного транспорту доцільно зробити висновок, що покращення транспортно-логістичного обслуговування та низький рівень розвитку об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури залізниць, стримується такими загрозами, які носять галузевий (внутрішній) характер:

- відстала (морально застаріла та фізично зношена) транспортна і складська інфраструктура;
- відсутність в Укрзалізниці вільних коштів для оновлення та модернізації матеріально-технічної бази галузі;
- низький рівень використання єдиних наскрізних логістичних технологій в організації мультимодальних та інтермодальних перевезень вантажів в міжнародному сполученні;
- недостатній рівень кваліфікації персоналу в області логістики та управління ланцюгами постачань, відсутність компетентних логіст-менеджерів на залізничному транспорті;
- низький рівень розвитку міжфункціональної та міжорганізаційної координації, низький рівень взаємодії з іншими видами транспорту, партнерами та клієнтами;
- недосконалість та низький рівень гнучкості існуючої системи планування вантажопереробки та складування для забезпечення максимальної операційної ефективності;
- відсутність спеціалізованої корпоративної системи інформаційного забезпечення;
- низький рівень автоматизації процесів виконання вантажних операцій;
- невідповідність якості послуг залізничного транспорту вимогам споживачам та світовим тенденціям розвитку транспортно-логістичного бізнесу (відсутність логістичного підходу до організації вантажних перевезень);

- складність процедур організації та недостатня швидкість вантажних перевезень, тощо.

Величезний вплив на діяльність залізничного транспорту, а, відповідно, й на стан його транспортно-логістичної інфраструктури здійснюють фактори зовнішнього середовища. Говорячи про зовнішнє середовище залізничного транспорту, беззаперечно мова повинна вестися про його конкурентів, а саме всі види транспорту, які наявні в Україні. Однак, якщо розглядати зовнішнє середовище галузі в аспекті його транспортно-логістичної інфраструктури, то мова йтиметься, в першу чергу, про ті складові, які створюють умови для її розвитку. До числа основних факторів зовнішнього середовища, які як позитивно, так і негативно впливають на розвиток транспортно-логістичної інфраструктури залізниць, слід виділити:

- посилення кризових ситуацій в економіці країни, що призвело до скорочення обсягів перевезення вантажів;
- відсутність законодавчої бази з питань регулювання логістичної діяльності, повільне удосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності залізничного транспорту;
- відсутність ефективних механізмів інвестування в розвиток транспортно-логістичної інфраструктури, в тому числі на засадах державно-приватного партнерства;
- низький рівень державного фінансування проектів розвитку галузі;
- відсутність державних гарантій для інфраструктурних позабюджетних джерел інвестування;
- посилення конкуренції на внутрішньому (особливо з боку автомобільного транспорту) та зовнішніх ринках;
- низький рейтинг на світовому транспортному ринку.

Дослідивши фактори зовнішнього та внутрішнього середовища залізничного транспорту, необхідно відзначити, що існуюче становище в галузі характеризується наявністю низки проблем, які носять системний характер та вимагають терміново реалізації ряду заходів, які б сприяли покращення умов функціонування залізниць і забезпечити розвиток їх транспортно-логістичної інфраструктури.

Саме тому, вважаємо необхідним при розробці концептуальних основ розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту визначити мету і завдання, принципи та заходи, а також представити рівні суб'єктів забезпечення та стимулювання її розвитку. В загальному вигляді Концепцію розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту подано на рисунку 1.

Метою розробки Концепції розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту України є визначення шляхів та засобів забезпечення якісного вдосконалення стану та структури транспортно-логістичної інфраструктури залізниць задля покращення якості обслуговування споживачів

транспортних послуг та підвищення конкурентоспроможності галузі на світовому ринку транспортно-логістичних послуг.

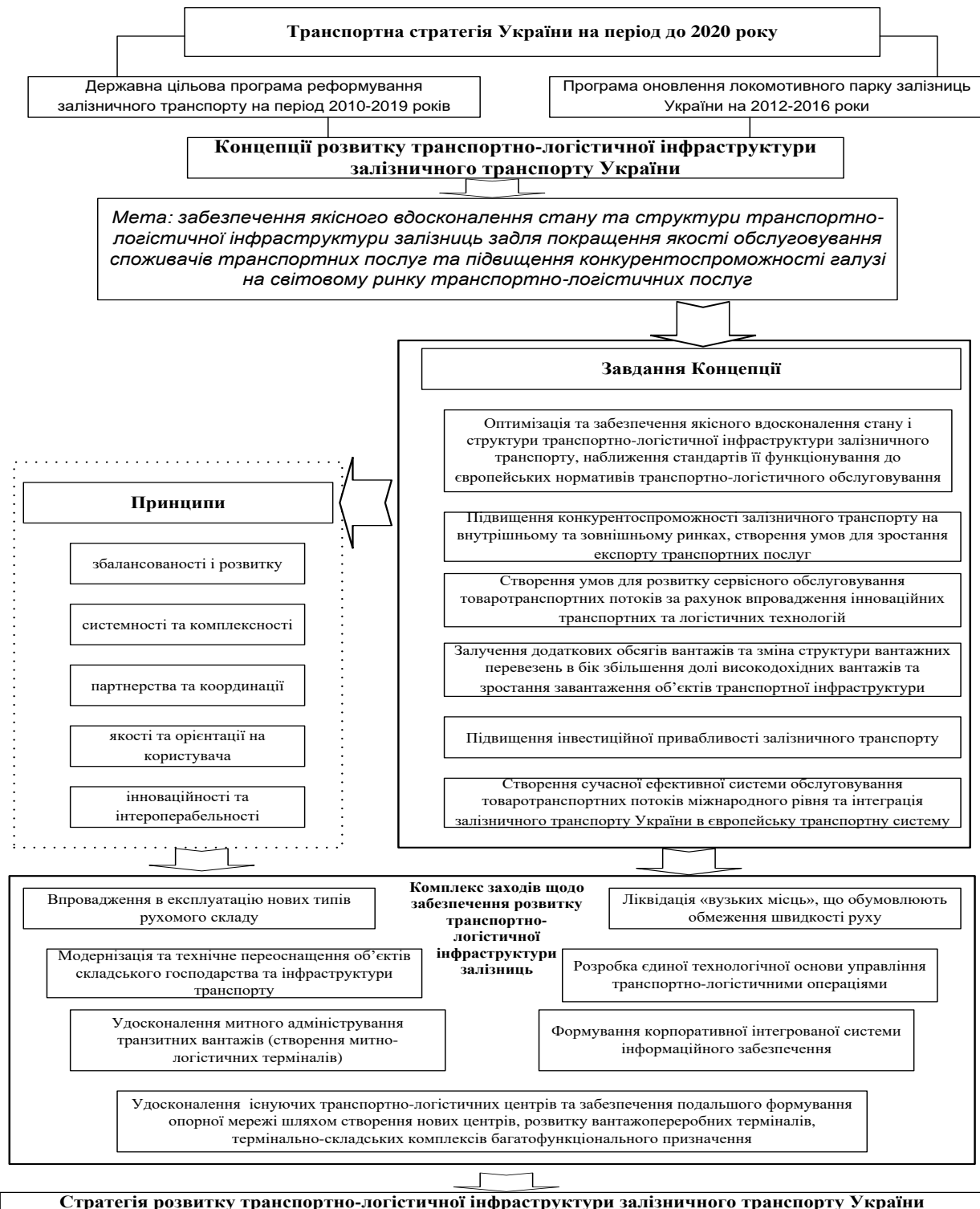

Рис. 1. Концепція розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту

Основна ідея даної Концепції базується на такому:

- транспортно-логістична інфраструктура є інструментом реалізації процесів інноваційного розвитку залізничного транспорту;
- транспортно-логістична інфраструктура є стимулюючим фактором активізації інвестиційних процесів в галузі;
- транспортно-логістична інфраструктура сприяє зростанню масштабів діяльності залізничного транспорту в сфері організації вантажних перевезень;
- транспортно-логістична інфраструктура створює інфраструктурну основу для підвищення конкурентоспроможності підприємств реального сектору економіки та розвитку вітчизняного ринку

транспортно-логістичних послуг;

- транспортно-логістична інфраструктура створює умови для стійкого розвитку Укрзалізниці та перетворення залізничного транспорту в єдиного транспортно-логістичного оператора країни.

Відповідно до цього основними завданнями даної Концепції є:

1. Оптимізація та забезпечення якісного вдосконалення стану і структури транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту, наближення стандартів її функціонування до європейських нормативів транспортно-логістичного обслуговування;

2. Підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту на внутрішньому та зовнішньому ринках, створення умов для зростання експорту транспортних послуг за рахунок підвищення якості обслуговування транзитних та внутрішніх вантажних перевезень, зростання швидкості, скорочення часу та зниження операційних витрат підприємств залізниць на виконання вантажних операцій;

3. Створення умов для розвитку сервісного обслуговування товаротранспортних потоків за рахунок впровадження інноваційних транспортних та логістичних технологій;

4. Залучення додаткових обсягів вантажів та зміна структури вантажних перевезень в бік збільшення долі висококохідних вантажів та зростання завантаження об'єктів транспортної інфраструктури;

5. Підвищення інвестиційної привабливості залізничного транспорту;

6. Створення сучасної ефективної системи обслуговування товаротранспортних потоків міжнародного рівня та інтеграція залізничного транспорту України в європейську транспортну систему.

Для досягнення поставлених завдань необхідно забезпечити реалізацію комплексу наступних заходів:

- здійснити впровадження в експлуатацію нових типів рухомого складу, які б забезпечували вищу швидкість транспортування та зниження енергоємності транспортного процесу;

- забезпечити ліквідацію «вузьких місць», що обумовлюють обмеження швидкості руху;

- модернізувати та технічно переоснастити існуючі об'єкти складського господарства та інфраструктури транспорту;

- удосконалити діяльність існуючих транспортно-логістичних центрів та забезпечити подальше формування опорної мережі шляхом створення не тільки нових центрів, але й розвитку вантажопереробних терміналів, термінально-складських комплексів багатофункціонального призначення;

- розробити єдину технологічну основу управління транспортно-логістичними операціями;

- сприяти удосконаленню митного адміністрування транзитних вантажів за рахунок створення митно-логістичних терміналів з виконання митних операцій по декларуванню та випуску за межі країни вантажів;

- забезпечити формування корпоративної інтегрованої системи інформаційного забезпечення для управління та контролю за транспортно-логістичними процесами на всій мережі ТЛЦ тощо.

Теоретична розробка питань розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізничного транспорту України потребує встановлення основних принципів, що складуть базис для досягнення якісних змін. Науковцями пропонується широкий набір принципів розвитку залізничного транспорту, його послуг та інфраструктури. Такий автор як Р. Сущенко основними принципами розвитку залізничного транспорту пропонує вважати упорядкування системи державного регулювання, прискорену модернізацію транспортної інфраструктури та розширення мережі міжнародних залізничних комунікацій [13]. Т.В. Малеева, А.О. Смирнов пропонують такі принципи розвитку послуг підприємств залізничного транспорту, як цілісність, інтегративність та необхідність різноманітності [14, с. 89-90]. На основі висвітленого у [15] авторського розуміння маркетингово-логістичного підходу до розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізниць, автор статті пропонує в основу Концепції розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізниць покласти наступну систему принципів: збалансованості і розвитку, системності та комплексності, партнерства та координації, якості та орієнтації на користувача; інноваційності та інтегративності.

Важливим принципом розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізниць є спільна з Укрзалізницею участь в цьому процесі держави та інших соціальних структур, що дозволяє мобілізувати ресурси для вирішення ключових проблем галузі, в тому числі і забезпечення її інфраструктурного розвитку. Ця співпраця держави повинна проявлятися не тільки в фінансуванні інвестиційних цільових програм розвитку, наданні державних гарантій та кредитів для залучення інвестицій, а, в першу чергу, створенні правової основи для стабільного функціонування галузі, державних замовлень на виконання вантажних перевезень.

Висновок. Отже, запропонована концепція розвитку транспортно-логістичної інфраструктури залізниць є основою для якісного вдосконалення стану та структури інфраструктури Укрзалізниці і виступає методологічним базисом для розробки відповідного програмного документу. Її реалізація сприятиме не тільки створенню ефективної транспортно-логістичної інфраструктури в країні, але й забезпечить залучення додаткових обсягів транзитних вантажів, підвищення конкурентоспроможності Укрзалізниці.

Література

1. Альошинський Є.С. Методологічний підхід до організації взаємодії учасників перевезення в умовах формування інформаційно-керуючої системи логістичних центрів залізниць / Є.С. Альошинський, Д.В. Ломотько // Інформаційно-керуючі системи на залізничному транспорті. – 2007. – № 5, 6. – С. 13–17.

2. Бутько Т.В. Концепція формування логістичної системи на залізницях України / Т.В. Бутько,

Д.В. Ломотько // Доповідь на мережній нараді керівників служб перевезень залізничних адміністрацій Держав учасниць Співдружності, Латвії, Литви, Естонії з питань подальшого удосконалення експлуатаційної діяльності (24–27 квітня 2007 р., м. Одеса).

3. Дейнека О.Г. Теоретичні та методологічні складові розвитку залізничного транспорту України / О.Г. Дейнека, Л.О. Позднякова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2008. – № 25. – С. 62–65.

4. Дикань В.Л. Перспективи розвитку економіки України в умовах формування міжнародних транспортних коридорів в системі мирової глобалізації економіки / В.Л. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – Вип. 42. – С. 144–149.

5. Дикань В.Л. Забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах функціонування мережі міжнародних транспортних коридорів / В.Л. Дикань, М.В. Коринь // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2012. – № 38. – С. 156–162.

6. Пашенко Ю.Є. Оцінка можливостей залучення додаткових транзитних вантажопотоків через Україну / Ю.Є. Пашенко // Залізничний транспорт України. – 2007. – № 5. – С. 33–36.

7. Токмакова І.В. Перспективи розвитку транспортно-логістичного бізнесу в Україні / І.В. Токмакова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків : УкрДАЗТ, 2011. – № 34. – С. 228–230.

8. Якименко Н.В. Розвиток транспортно-логістично-промислових кластерів регіонів України / Н.В. Якименко, С.П. Міщенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 33. – С. 63–69.

9. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua/>. – Назва з екрану.

10. Офіційний сайт Державної адміністрації залізничного транспорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uz.gov.ua/about/investors/financial_statements/. – Назва з екрану.

11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми реформування залізничного транспорту України на 2010–2019 роки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1390-2009-%D0%BF>. – Назва з екрану.

12. Український державний центр транспортного сервісу «Ліски» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.liski.ua/terminal.html>.

13. Сущенко Р. Розвиток залізничного транспорту в Україні: проблеми державного регулювання / Р. Сущенко // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2012. – № 1(12). – С. 45–51.

14. Малеева Т.В. Проблеми та перспективи розвитку пасажирських транспортних послуг в агломераціях / Т.В. Малеева, А.А. Смирнов // Транспорт. – 2012. – № 1 (4). – С. 88–92.

15. Кузьменко А.В. Основні принципи маркетинг-логістичного підходу на залізничному транспорті [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ekuzt.gov.ua/node/169>. – Назва з екрану.

References

1. Aljoshynskij Je.S. Metodologichnyj pidkhd do orghanizaciji vzajemodiji uchasnykiv perevezennja v umovakh formuvannja informacijnno-kerujuchoji systemy loghistrychnykh centriv zaliznycj / Je.S. Aljoshynskij, D.V. Lomotjko // Informacijnno-kerujuchi systemy na zaliznychnomu transporti. 2007. No.5, 6. pp. 13-17.

2. Butjko T.V. Koncepcija formuvannja loghistrychnoji systemy na zaliznycjakh Ukrainy / T.V. Butjko, D.V. Lomotjko // Dopovidj na merezhnij naradi kerivnykiv sluzhb perevezenj zaliznychnykh administracij Derzhav uchasnyj Spivdruzhnosti, Latviji, Lytvy, Estoniji z pytanj podaljšohogo udoskonalennja ekspluatacijnoji dijajlnosti (24–27 kvitnja 2007 r., m. Odesa).

3. Dejneka O.Gh. Teoretychni ta metodologichni skladovi rozvytku zaliznychnogho transportu Ukrainy / O.Gh. Dejneka, L.O. Pozdnjakova // Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. 2008. No.25. pp. 62-65.

4. Dykanj V.L. Perspektyvy razvytija ekonomiky Ukrainy v uslovjakh formirovannja mezhdunarodnykh transportnykh korydorov v systeme myrovoj globalizacyy ekonomiky / V.L. Dykanj // Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. – 2013. – No. 42. – pp.144 - 149.

5. Dykanj V.L. Zabezpechennja konkurentospromozhnosti promyslovjkh pidpryjemstv v umovakh funkcionuvannja merezhi mizhnarodnykh transportnykh korydoriv / V.L. Dykanj, M.V. Korinj // Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. - 2012. - No. 38. – pp. 156 - 162.

6. Pashhenko Ju.Je. Ocinka mozhlivostej zaluchennja dodatkovykh tranznytnykh vantazhopotokiv cherez Ukrainu / Ju.Je. Pashhenko // Zaliznychnyj transport Ukrainy. 2007. No.5. pp. 33–36.

7. Tokmakova I.V. Perspektyvy rozvytku transportno-loghistrychnogho biznesu v Ukraini / I.V. Tokmakova // Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. 2011. No. 34. pp. 228-230.

8. Jakymenko N.V. Rozvytok transportno-loghistrychno-promyslovjkh klasteriv rehioniv Ukrainy / N.V. Jakymenko, S.P. Mishhenko // Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. 2011. No. 33. pp. 63–69.

9. Oficijnyj sajт Derzhavnogho komitetu statystyky Ukrainy. URL: <http://ukrstat.gov.ua/>.

10. Oficijnyj sajт Derzhavnoji administraciji zaliznychnogho transportu Ukrainy. URL: http://uz.gov.ua/about/investors/financial_statements/.

11. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennja Derzhavnoji ciljovoji prohramy reformuvannja zaliznychnogho transportu Ukrainy na 2010–2019 roky». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1390-2009-%D0%BF>.

12. Ukrainjskij ghosudarstvennij centr transportnogho servysa «Lysky». URL: <http://www.liski.ua/terminal.html>.

13. Sushhenko R. Rozvytok zaliznychnogho transportu v Ukraini: problemy derzhavnogho rehuljuvannja / R. Sushhenko // Derzhavne upravlinnja ta misceve samovjrjaduvannja. 2012. No. 1(12). pp. 45–51.

14. Maleeva T.V. Problemy u perspektyvy razvytija passazhyrskykh transportnykh uslug v aghlomeracyjakh / T.V. Maleeva, A.A. Smyrnov // Transport. 2012. No.1 (4). pp. 88–92.

15. Kuzjmenko A.V. Osnovni pryncypy marketyngh-loghistrychnogho pidkhdou na zaliznychnomu transporti. URL: <http://www.ekuzt.gov.ua/node/169>.

Рецензія/Peer review : 12.3.2015 р.

Надрукована/Printed : 12.5.2015 р.

Рецензент: д.е.н., професор Компанієць В.В.